

giver i Folketret skal nedlægges den 31. Marts 1929. Stillingen som Raadgiver i Folketret blev oprettet ved Udenrigsloven af 1921, efter at en af Tjenestemændene i Ministeriet faktisk havde haft en saadan Stilling under den store Verdenskrig og havde gjort Fyldest i den paa en overordentlig tilfredsstillende Maade, paa en Maade, som mine Forgængere ikke noksom kan prise; det virker da noget forbavsende, at Folketinget har kunnet tænke sig, at Danmark kunde undvære en Raadgiver i Folketret. Rundt omkring i alle andre Lande har man en saadan Stilling, og i Norge, hvor det ikke har været Tilfældet før, har man for nylig oprettet den og givet Raadgiveren i Folketret en Stilling blandt de øverste Embedsmænd indenfor Udenrigsministeriet. For slet ikke at tale om, hvorledes det er i de store Lande, kan jeg nævne, at Lande af samme Rang som vort, baade Holland og Belgien, har en Raadgiver i Folketret, der staar blandt de øverste af Udenrigsministeriets Embedsmænd. At det skulde kunne tænkes at blive en Besparelse, hvad her foreslaas, forstaar jeg heller ikke rigtigt, idet man ogsaa fra Folketingets Side var klar over, at man ikke kunde undvære Raad i visse Tilfælde; man vilde blot have, at det ikke skulde være et Embede, men en honorarlønnet Stilling. Følgen vil blive, at den Embedsmand, vi nu har, bliver sat paa Ventepenge og derefter paa Pension, og saa skal vi endda, hvis vi bruger ham, give ham Honorar eller, hvis vi bruger en anden, give ham Honorar. Jeg tror ikke, at der spares noget herved, tværtimod, men naar jeg har kunnet gaa med dertil, er det i Haab om, at Rigsdagen inden 31. Marts 1929 vil blive anderledes sindet overfor dette, saaledes at der bliver Mulighed for at opretholde det nævnte Embede.

Hvad angaar det egentlige Indhold af Lovforslaget om Udenrigstjenesten, vil der vel ikke være Grund til at komme nærmere ind paa det, da det høje Landsting jo kender Betænkningen fra Folketinget. Jeg vil blot gøre opmærksom paa, at man har vedtaget at foreslaa Erhvervsraadet, som er et Mellemlid mellem Erhvervene og Udenrigsministeriet, nedlagt. Det foresloges i Regeringsforslaget nedlagt efter Samraad med Erhvervenes ledende Mænd, som udtalte, at de ikke brød sig om at have et Mellemlid mellem Udenrigsministeriet og sig; flere af Erhvervsraadets Medlemmer havde gjort god Fyldest, men Erhvervene ønskede ikke Raadet opretholdt, og derfor blev det foreslaaet nedlagt. Folketsudvalget mente alligevel, at et Erhvervsraad

maatte der være, om end maaske i en noget ændret Form, men da Erhvervenes Mænd blev kaldt til Stede, for at man kunde erfare deres Stilling til Udvalgets Opfattelse, erklærede de med Undtagelse af Formanden for Fiskeriforeningen, at de ønskede det slet ikke, de ønskede netop at komme i direkte Kontakt med Udenrigsministeriet, idet de mente, at dette Ministerium og særlig dets politisk-handelspolitiske Afdeling var saa velinstrueret og saa forstaaende overfor deres Krav, at de slet ikke ønskede, som de sagde, et Omsvøbsdepartement.

Jeg vil gerne fremhæve dette, fordi der fra visse Sider er blevet udtalt, at Udenrigsministeriet ikke har foretaget den Nyorientering, som den store udenrigspolitiske Kommission og Rigsdagen ved Loven af 1921 stillede. Krav om, nemlig en økonomisk Orientering. Det viser sig altsaa, at vore Erhverv netop har erklæret, at de er tilfredse med den Orientering, som de Mænd, der leder Udenrigsministeriet, har.

Naar vi nu i Stedet for en politisk-handelspolitisk Afdeling og en Retsafdeling skal have en økonomisk-politisk og en politisk-juridisk Afdeling, saa er det noget, jeg finder meget heldigt, saa meget mere som det netop er et Udtryk for det, der er Tendensen, ja, ikke alene Tendensen, men ogsaa den udførte Villie i Udenrigsministeriet: at man er opmærksom paa, at det økonomiske er en Side og en væsentlig Side af Udenrigspolitikken, idet de fleste politiske Spørgsmaal er af økonomisk Art. Nu er det imidlertid saadan, at naar man nedlægger Erhvervsraadet og dermed ogsaa Oplysningsbureauet som en særlig Afdeling og lægger den ind under den økonomisk-politiske Afdeling, saa vil denne blive saa overlæst med Stof, at man i Udenrigsministeriet er betænkt paa at lægge en Del af Sagerne fra denne Afdeling over til Retsafdelingen, og det vil netop medføre, at det bliver mere træffende at kalde Retsafdelingen for den politisk-juridiske Afdeling, som den nu skal hedde.

Jeg skal hermed anbefale de to Lovforslag til Landstingets velvillige Behandling, som jeg haaber maa blive hurtig og faa et positivt Resultat.

Hauch: Ved den Lov, vi fik gennemført om vort Udenrigsstyre i 1921, skete der en meget væsentlig og indgaaende Forandring. Det var ikke alene en Forandring, som ændrede Rammerne og Mulighederne for Anvendelsen af flere Mennesker i Udenrigstjenesten, men det var en Forandring, som ogsaa skulde have til Maal at skabe et